

VÅRNUMMER • ÅRGÅNG 83 • NR 1
Berga i MARS 2023

Foto: Ditte Boysen Ruge/Försvarsmakten

ORDFÖRANDEN HAR ORDET

AV: HANS GRANLUND

Systrar och Bröder

Ni som läser detta har i händerna ännu ett nummer av Borg-Skum. Tidningen som kamratföreningen Vapenbröderna tillsammans med regementet har gett ut sedan före andra världskriget. Tidningen växer för närvarande i omfång och till redaktionens glädje är det flera som vill bidra med artiklar. Redaktionen uppmantrar er alla att skriva. Tidningen är till för oss alla och artiklar om det som varit, det som pågår och det som komma skall är alla lika välkomna och tas in efter hand och i mån av utrymme. Det är ett kärt besvär för redaktionen att välja och prioritera inför vart nummer.

I detta nummer återfinner ni bland annat en intervju med regementets *nygamla ställföreträdande regementschef* som nu har förmånen att återigen få tjänstgöra vid förbandet. Vi hälsar honom välkommen tillbaka och önskar honom lycka till i sitt viktiga arbete. I detta nummer kan ni också läsa ett par reflektioner från cheferna i nyss hemkomna *Mali 16*. Samtidigt vill jag här också passa på att önska alla kamraterna välkomna hem från ett väl förrättat värv. *Bra gjort!*

Som en påminnelse om att underhållet ofta är det som är avgörande för stridsvärdet och välbefinnandet för ett förband kan vi ta del av en

medlems berättelse om att vara *kvartermästare* då och nu. Och som en utmaning till gårdagen och nutiden kan vi också läsa om hur de som utvecklar morgondagens *amfibieförband* ser på de framtidens förband och uppgifter. Avslutningsvis går det att ta del av några bilder av den just genomförda verksamheten vid regementet samt regementschefens ledare. *Mycket nöje.*

Jag vill här också passa på att tacka alla som bidrar och återigen uppmantra fler att skriva om vardagen då och nu.

Vapenbröderna har, när ni läser detta, haft styrelsemöte och dessutom fatta beslut om årets aktiviteter. Även i år planerar de tre före detta kustartilleri- och de två nuvarande amfibieregementena en gemensam *återträff*. Årets träff kommer att hållas i *Härnösand* och värd är KA5 kamratföreningen. Passa på att anmäla er och följ med på en resa i kustartilleriets spår, träffa kamrater och ta del av historien och den nutida militära verksamheten på plats. Utöver detta kommer vi också att fortsätta med pubkvällar på FHS med intressanta föredrag. *Välkomna!*

Vapenbröderna fyller nästa år 125 år! En ansevärd ålder och något som vi avser uppmärksamma. Femtioårs-

jubileet avhölls på Berns salonger som vid det tillfället, 1949 fylldes av medlemmar från de stora världskrigskullarna. 100-års jubileet hölls i Vaxholm och på Rindö som då var hemmet för regementet. Hur vi avser fira detta jubileum avser vi återkomma till under året som kommer. Förslag emottas tacksamt.

Avslutningsvis vill jag passa på att tacka alla för ett gott arbete. Regementet gick tungt under 2022 och året vi nu har gått in i kommer inte att bli enklare. Vapenbröderna sänder en tanke till alla regementskamrater som vid förbandet och på skolor och staber håller förbandet och kårens fana högt. Minns alla de som gått före oss och fortsatt att göra ett bra jobb!

Foto: Ordförande, Hans Granlund

GLÖM INTE BORT ATT BETALA MEDLEMSAVGIFT

Medlem vars årsavgift uteblivit längre än till andra kvartalet påföljande år eller som bryter mot kamratföreningens stadgar och syften kan av styrelsen uteslutas ur föreningen. Glöm därför inte bort att betala in årets medlemsavgift.

Information om priser för respektive medlemskategori återfinns på föreningens hemsida vapenbroderna.se

VI HAR ETT LYXPROBLEM

AV: VICTOR IHRE PERSSON

I skrivande stund görs nu den sista handpåläggningen på årets första nummer av Borg-Skum. När jag bläddrar genom sidorna i datorn, läser texterna och tittar på alla bilder som lagts in blir jag glad. Jag fylls av glädje, dels för att så många tagit sig tid att skriva och dela med sig av sin kunskap och sina tankar, men också för att jag, som inte längre är en del av förbundet, får ta del av allt det här. Att jag får fortsätta ta del vad som händer och väntar framöver. Det känns lyxigt och har betytt mer än vad jag någonsin hade kunnat tro när jag för lite mer än ett år sedan lämnade Amf 1 och klev över in i det civila mörkret igen för att ta mig an ett nytt äventyr och nya utmaningar. Stort tack för det och för att ni bidrar till att göra tidningen till vad den är.

Jag kan bara hoppas att samma känsla infinner sig även hos er när ni ser att tidningen dykt upp i er brevlåda. Inom redaktionen jobbar vi hårt på att få till en bra mix av historia, nutid och framtiden i varje nummer, men kan inte lyckas utan er. Fortsätt därför dela med er. Era bidrag, stora som små, är och kommer alltid förbli helt avgörande för att denna, nu 83 år gamla tidskrift, ska leva vidare minst lika länge till.

NYA MEDLEMMAR

VI HÄLSAR DIG VÄLKOMMEN I KAMRATKRETSEN

Andreas Ahlqvist, Åkersberga · Patrik Englundh, Stenhamra
Lennart Hallen, Påskallavik · Simon Jerez, Märsta
Alexander Lowén, Stockholm · Ralf Mårtensson, Bålsta
Jan Nilsson, Spånga · Emil Wrede, Örsundsbro

Avlidna medlemmar

Vi tackar för deras trohet och behåller dem i vårt minne

Curt Erixon, Huddinge
Carl-Axel Falk, Bromma
Sven-Olov Gustavsson, Sundsvall Kåge
Gynnstad, Gävle
Inger Lagerroos, Vaxholm

ÅK MOT SYD, NORD, ÖST ELLER VÄST, VI KÖR TILL EN SKOLRESA ELLER FRÅN DIN FEST

Förutom att köra er dagligen i tjänsten så kör vi er gärna även privat efter era önskemål.

Boka din buss:
www.westinbuss.se
08-545 424 20

WESTIN BUSS

VIKTIGA DATUM 2023

PUB-KVÄLL DEN 18 APRIL

Vapenbrödernas PUB-kväll genomförs i mässen på Försvarshögskolan, FHS, Drottning Kristinas väg, **tisdagen 18 april, kl. 16:30–21:00.**

Anmälan sker till; Övlt *Anders Bohman* på email anders.bohman@fhs.se där ni tydligt ska ange personnummer, förnamn och efternamn. Ni ska medta legitimation och vara beredda att, vid anmodan, uppvisa legitimationen för vaktpersonalen.

Inpassering sker via huvudentrén med fri inpassering i byggnaden fram till kl. 17:00. Därefter är huvudentrén låst för besökande. Vapenbröderna biträder med insläpp genom huvudentrén och vidare in till mässen. Om denna situation uppträder ska ni ringa *Anders Bohman* på mobiltelefon 070 582 53 19 om ingen grindvakt är på plats.

VETERANDAGEN

Veterandagen firas som nationell högtids- och flaggdag den **29 maj** på många platser i landet. I Stockholm genomförs den officiella nationella ceremonin vid Sjöhistoriska muséet med förevisningar och utställningar på Ladugårds gårde.

Innan de officiella ceremonierna startar vid Sjöhistoriska muséet, genomförs en veteranmarsch från Kungsträdgården via Strandvägen till Ladugårds gårde.

Vid den officiella ceremonin kommer Vapenbrödernas fana att föras av utvalda värnpliktiga ur den inneliggande åldersklassen från Stockholms Amfibieregemente, Amf 1.

KA-KAMRATFÖRENINGSTRÄFF

Årets kamratresa går till Härnösand och är planeras att genomföras **24:e, alternativt 25:e till 27:e augusti 2023.** KA 5 kamratförening står som värdar och planering pågår för fullt. Program och kostnad är ännu ej fastställt, men vi tittar på följande programpunkter:

- *Hemsö fästningsmuseum med 15,2/51 batteri*
- *KA 5 historia*
- *Dagens verksamhet vid Västernorrlandsgruppen*
- *Härnösands bilmuseum, Sveriges största med över 220 bilar*
- *Dockstavarvet med båttillverkning, bland annat Stidsbåt 90*
- *Kultur och utsikt vid Högakustenbron och Skuleberget, där landhöjningen varit som störst i Sverige*
- *Eventuellt besök vid gin-/whiskeydestillerier*

Naturligtvis planeras även för en högtidlig kamratmiddag med alla kamratföreningar. Håll ögonen öppna på *Vapenbrödernas Facebooksida*, samt hemsida där ytterligare information och slutligt program med tider och om anmälningsinstruktioner kommer publiceras.

MEDLEMSUTFLYKTER

Ingen utflykt är planerad under våren, men förberedelser görs under våren i samarbete med *Erik Himmelstrand* och *Anders Joninger* från Vaxholms fästning museum för att få till en stadsvandring i Vaxholm den **9/9 eller 23/9.** Information och inbjudan annonseras i nästa nummer av Borg-Skum.

VAPENBRÖDERNAS HÖSTMÖTE

Vapenbrödernas höstmöte genomförs den **26 oktober.** I år ska vi försöka hitta en annan lokal som passar de som har problem med att inte kunna gå i branta lejdare. Information och inbjudan kommer att annonseras i höstens nummer av Borg-Skum.

Foto: Carl von Gerber

P-stopp av

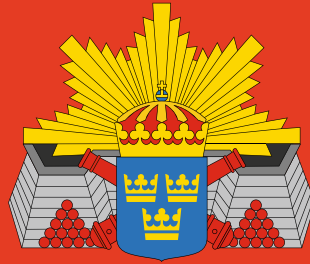
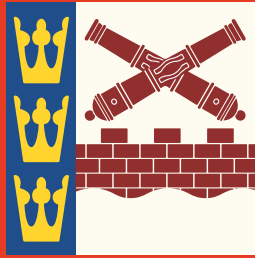
Borg-Skum

Borg-Skum Nr 2, 10 maj

Borg-Skum Nr 3, 8 september

Borg-Skum Nr 4, 1 december

KALLELSE TILL ÅRSMÖTE

Vapenbröderna genomför stadgeenligt årsmöte den 6 maj 2023
i matsalen på Amf 1, Berga kl. 10:50–14:45.

TRANSPORTER:

Busstransport arrangeras mellan Östra station via Gullmarsplan yttre till Berga ToR.
Medlemmar kan även själva ansvara för den egna transporten till och från Amf 1.

TRANSPORTVÄG OCH TIDER:

Avgång från Östra station kl. 10:00. Anländer Gullmarsplan yttre kl. 10:15–10:20.
Ankomst till Berga kl. 10:50. Avtransport från Berga cirka kl. 14:45.

PROGRAM:

- Ankomst till Amf 1 ca kl. 10:50.
- Lunch kl. 11:00–12:00 i militärrestaurangen Yggdrasil.
- Kl. 12:10 till ca 13:30 årsmötesförhandlingar i militärrestaurangen.
- Kl. 13:30–14:00; Öv. Adam Camel berättar om regementets utveckling och verksamhet, utbildningen vid regementet, utvecklingen av Amfibiekåren mot **"Amfibiebataljon 2030"** och hur förberedelserna ser ut inför ett eventuellt svenskt medlemskap i NATO.
- Kl. 14:00–14:30; **VB ordförande, Öv. Hans Granlund** (svensk försvarsattaché i Ukraina) och **Övlt Peter Lidén** (tidigare svensk försvarsattaché i Ukraina) informerar om Ukrainas försvarsmakts möjligheter att vinna striden över de ryska förbanden.
- Årsmötesförhandlingarna avslutas ca kl. 14:30.
- Avfärd från Berga ca kl. 14:45.

Anmälan görs senast **fredag 21 april 2023** med fullständigt personnummer och namn till Staffan Vestin på hemtelefon 08-768 28 07 eller mobiltelefon 070-725 29 21. E-mail: svestin@icloud.com

I anmälan ska även anges vilket sätt ni tar er till och från Berga. Ni som väljer busstransport ska ange vilken hållplats ni vill gå ombord på. Om någon medlem behöver speciell kost på grund av allergiska besvär skall detta anmälas i samband med anmälan om deltagande.

Styrelsen önskar er varmt välkomna till ett spännande årsmöte!

C AMF 1 LEDARE

AV: ADAM CAMÉL

Vapenbröder! När jag skriver detta så är det nästan på ettårsdagen efter Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina och det känns fel att inte nämna det med några ord.

Nu ska vi inte glömma att Ryssland har krigat i Ukraina under snart nio år och ockuperat både Krim och de östra delarna, men den 24 februari i fjol var starten på något helt annat. Mina tankar och min tacksamhet går till det ukrainska folket och deras heroiska kamp och samtidigt obeskrivliga lidande. Hur kriget kommer att utvecklas är nog i mångt och mycket skrivet i stjärnorna. Men det påverkade vår verksamhet under 2022 och vi kan vara säkra på att det kommer att påverka regementet i någon form även under 2023.

Efter jul har det hänt en hel del och vi har bland annat genomfört Marinstridsdagarna i Karlskrona. Det var första gången sedan ett par år som Marinstridsdagarna har genomförts med ett klassiskt upplägg och med en stor personalnärvaro. Jag tycker att det var väldigt professionellt genomfört med intressanta föreläsningar. Nytt för i år var en amfibietät som planerades och genomfördes på ett mycket bra sätt av

SSS/*AmfstriE* på Berga. Jag hoppas att det blir ett stående inslag till kommande år.

Vår planering som jag beskrev i förra ledaren ligger fast. Det stora numret under våren kommer att vara försvarsmaktsövningen *Aurora* som genomförs i månadsskiftet april-maj. Under övningen kommer alla våra soldatkategorier att öva, dvs både plikt-, tidvis- som kontinuerligt tjänstgörande, inkluderande vår inneliggande kull av värnpliktiga. Jag ser fram emot övningen som förutom att den höjer krigsdugligheten för 2. Amfbat även kommer att öva militärbasen.

Värnpliktsutbildningen fortsätter enligt plan. Just nu genomförs befattningsutbildning på ett flertal tåter och vi är snart på väg in i förbandsskedet. Närmast blir det vinterutbildning i Arvidsjaur för alla utom båtbesättningarna, som fortsätter sin navigationspraktik på hemmaplan. Jag kommer själv att besöka vinterutbildningen och ser fram emot att uppleva riktig vinter.

Dagarna blir längre och längre och våren börjar närma sig. Passa på och njut, för det kommer vi att göra, oavsett om vi är i snön i norr eller i skärgården.

Foto: Ditte Boysen Ruge/Försvarsmakten

HÄNT VID FÖRBANDET

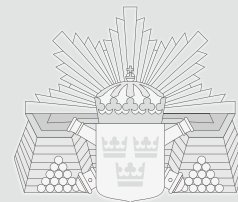

BILD 1

Bilden är tagen i samband med medaljceremonin för Mali 16. Lite längre fram i tidningen kan du läsa ett par sista reflektioner från två av förbandets chefer som tittar tillbaka på sin tid i insatsområdet.

Foto: Maja Hansson/Försvarsmakten

BILD 2

Bilden är tagen i samband med att de nordiska ställföreträdande marincheferna från Sverige, Norge, Finland och Danmark besökte Berga i början av februari. Utöver samtal och förhandlingar fick delegationen bland annat föreläsningar av såväl Amf 1 förmågor som 4:e sjöstrids.

Foto: Ditte Boysen Ruge/Försvarsmakten

BILD 3

Bild från årets upplaga av marinstridsdagarna i Karlskrona som denna gång i stort ägnades åt kriget i Ukraina och Nato. Totalt samlades runt 1200 soldater, sjömän och officerare från hela Marinen.

Foto: Maja Hansson/Försvarsmakten

BILD 4

Bild från de värnpliktigas vinterutbildning i Arvidsjaur i samband med det lika roliga och nervösa momentet tolkning efter bandvagn.

Foto: Marinpastorn

BILD 5

Bild från årets högvaktstjänst vid Stockholms slott.

Foto: Ditte Boysen Ruge/Försvarsmakten

BILD 6

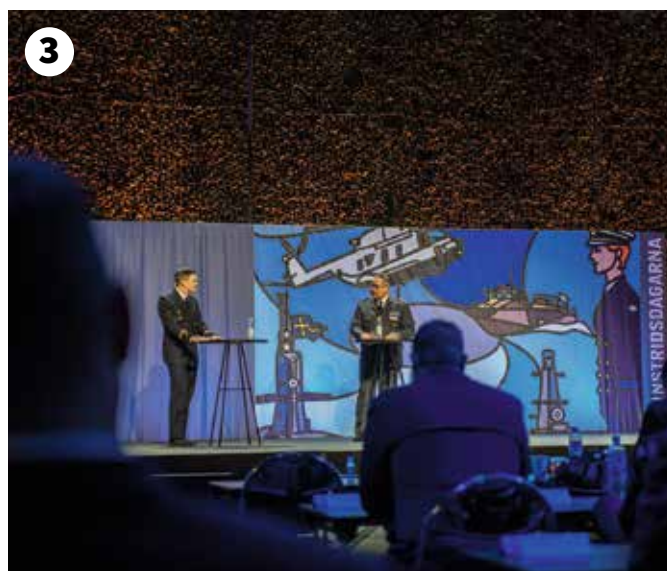
Bild från nu pågående befattningsutbildning mot robot- och belysarsoldat. Läs mer om hur det går för utbildningsbataljonen lite längre fram i tidningen.

Foto: Ditte Boysen Ruge/Försvarsmakten

BILD 7-8

Båda bilderna är tagna i samband med övningen Rött hav som är en avancerad sjukvårdsövning som syftar till att träna sjukvårdsförmågan under svåra och påfrestande förhållanden i marin miljö.

Foto: Ditte Boysen Ruge/Försvarsmakten

LÄGESRAPPORT FRÅN UTBILDNINGSBATALJONEN

När jag senast rapporterade till Borgskum hade de värnpliktiga precis genomfört övning *Torleif* på Myttinge och gjort sig väl förtjänta av sina kommandogröna baskrar. Sedan dess har mycket hänt och deras militära utveckling har gått i ett rasande tempo. Efter ett par veckors stridsutbildning i grupp storlek och med skarp ammunition påbörjades amfibiesoldaternas befattningsutbildning (även om stridsbåtsförarna hade tjuvstartat lite redan innan *Torleif*).

Den inneliggande värnpliktskullens befattningsutbildningslinjer har utgjorts av kurser inom *Robot 17* med laserbelysare, stridsbåtsförare och mekaniker, sambandssoldater, stridsledningssoldater och tekniker med inriktning på lednings- och sambandssystem.

För att klara av att hålla den kvalitet som förväntas på befattningsutbildningen har Utbildningsbataljon i vanlig ordning fått stöd av specialistofficerare ur systerbataljonen 2. Amfbat. Likt föregående år har utbildningen hållit högsta klass och vi vill härmed rikta ett stort tack till

våra kamrater från det stående förbandet. De inlånade kurscheferna och instruktörerna för robot-, sambands-, och ledningsutbildningarna har rapporterat att soldaterna gjort utmärkta insatser och på Utbildningsbataljonen är vi självklart stolta över berömmet till våra värnpliktiga.

I bataljonens egen regi har 4. båtutbildningskompaniet utbildat stridsbåtsförare och mekaniker på den nyss levererade plattformen Stridsbåt 90 HSM. Att både hinna ta emot och utbilda värnpliktiga på ett nytt system under ett och samma år är inte helt snutet ur näsan, men kompanibefälet var fast beslutna att så göra och trots förväntade barnsjukdomar är vi i bataljonsledningen imponerade över resultatet.

Även teknikerutbildningen har utvecklats från föregående år. Teknisk chef på 1. utbildningskompaniet har tillsammans med bataljonens tekniska chef gjort en total översyn av de värnpliktiga teknikernas befattningsutbildning och hämtat hem delar av den (som tidigare genomfördes centralt)

till regementet. Med stöd av FMTS på Berga har de skraddarsytt en relevant huvudtjänstutbildning som bättre än tidigare år lirar med krigsförbandets behov.

I skrivande stund har alla värnpliktiga förutom stridsbåtsförarna ombaserat till Arvidsjaur för vinterutbildning. Vinterutbildningen markerar startskottet för en hektisk period som pågår från och med nu och fram till MUCK i juni. Del av den kvarvarande tiden kommer de värnpliktiga utgå till 2. amfibiebataljon för genomförande av bataljonsövning och slutövning som i år utgörs av försvarsmaktsövning *Aurora*. I mitten av detta skede genomför vi också den övning som sannolikt upptar störst del av amfibiesoldaternas tankar om den omedelbara framtiden – ni vet vilken jag menar.

Så för att sammanfatta:

- *Befattningsutbildning klar!*
- *Vinterutbildning pågående!*
- *Förbandsövningsskede nästa!*
- *I fjärran: MUCK!*

AV: FJ. NIKLAS WISTEDT, STABSCHEF

Foto: Maja Hansson/Försvarsmakten

HEMKOMSTINTERVJU MED CO MALI 16

Den 16 december föregående år genomfördes hemkomstceremoni och medaljering av soldaterna och officerarna som deltagit i den FN-ledda insatsen i Mali under 2022. En för många känslös och oerhört värdig avslutning på ett väl genomfört jobb. Vapenbröderna passade på att ställa några avslutande reflektionsfrågor till kontingentschefen *överstelöjtnant Christoffer Lennings* om hur det kändes att nu vara åter i tillbaka i Sverige.

Hur känns det att vara åter i Sverige igen?

Det känns fantastiskt att hela *Mali 16* är åter svensk mark, hela, rena och funktionsdugliga, samt att vi har löst våra uppgifter med mycket gott resultat ända till slutet. Jag har hela tiden varit tydlig med att det inte är klart förens vi står med en medalj på bröstet i Kungliga Tennishallen 16 december. Det är med stor stolthet jag återlämnar ett mycket stabilt gäng välprovade och välutvecklade individer, till såväl anhöriga som till Försvarmakten.

Du har väl varit iväg på flera insatser innan. Hur skulle du beskriva skillnaderna mellan dem och den du nu just genomfört?

Jag har tidigare tjänstgjort som skytteplutonchef i Kosovo på KS15 samt som huvudmentor skyttekompani i Afghanistan på Operational Mentoring and Liaison Team (OMLT) på FS22. Det är naturligtvis stora skillnader på att göra insats i Mali, Afghanistan och Kosovo, det är tre olika kontinenter med unika konflikter och uppdrag. Det som möjligen gör Mali-insatsen den

mest utmanande är kombinationen av FN-systemet, en militärjunta som leder landet med stöd av *Wagner*, samt det dynamiska säkerhetsläget som kontinuerligt försämrades under vår insats. Operationsmiljön i Mali är också oerhört krävande på såväl personal som materiel, men om det hade varit enkelt så hade kåren inte behövt vara där.

På ett personligt plan, vad tar du med dig vidare i livet från den här insatsen?

Jag tar med mig vikten och styrkan av vår förbandsanda. Man kan sällan påverka vilka friktioner och prövningar man ställs inför under en insats. Däremot så kan man påverka hur väl förberedd man är som chef och förband på att hantera oväntade händelseutvecklingar. Under insatsen har vi upplevt stridens dynamik, försvårande åtgärder från Maliska myndigheter, samt inställda leave- och logistikflyg. Dessa prövningar har vi tillsammans tagit oss igenom, utan avkall på operativ förmåga, och jag härleder detta främst till vår starka förbandsanda.

Ur ett professionellt perspektiv, vad tar du med dig vidare in i nästa uppdrag och befattning?

Återigen tar jag med mig vikten av en stark och inkluderande förbandsanda, har man detta som grund, oavsett enhet, så löser sig det mesta. Vidare så kan jag konstatera att chefers personliga engagemang avseende rekrytering och sammansättning, är avgörande i syfte att skapa effektiva enheter och god förbandsanda.

Om du blickar tillbaka på tiden i insatsområdet, vad är du mest stolt över?

Jag är oerhört stolt över hur bra förbandet har löst sina uppgifter under extraordinärt påfrestande omständigheter. Trots tidigare beskrivna friktioner har vi över tid upprätthållit operativ förmåga och genomfört operationer som saknar tidigare motstycke i såväl kvantitativa som kvalitativa termer. Ett erkännande för detta var när MINUSMA Force Commander *Generallöjtnant Cornelis Matthijssen*, tilldelade *Mali 16 Force Commanders's Commendation*.

Finns det någon händelse eller situation i insatsområdet som gjort extra stort avtryck på dig och varför?

De händelser som har gjort störst avtryck på mig är när förbandet har varit strid och hur vi med amfibisk kreativitet hanterade utmaningarna som uppstod när maliska myndigheter inte beviljade tillstånd för våra leave- och logistikflyg. Nere i insatsområdet har man det man har och man står där man står. Då gäller det att vara framåtutad och ha en väl implementerad uppdragstaktik som skapar förutsättningar för initiativ, flexibilitet och kreativitet.

Vad var det för känsla som du och ditt förband lämnade insatsområdet med?

En känsla av stolthet för det vi har uppnått tillsammans, en känsla av tillhörighet genom vår starka förbandsanda och en känsla av tillfredsställelse för det vi har bidragit med till Malis utsatta civilbefolkning, MINUSMA och våra internationella partners.

Vad har varit svårast att vara ifrån under insatstiden och på vilket sätt har det varit tufft?

Det har givetvis varit tufft stundtals att vara ifrån familjen, min fru och mina två barn. Jag kan inte nog tacka min fru *Anna* och alla andra anhöriga för de uppoffringar som har gjorts på hemmafronten för att vi skall kunna lösa vår uppgift på bästa sätt i Mali. Sen måste jag säga att jag har saknat den svenska skärgården, men jag fick faktiskt möjligheten under min leave att åka ut med båten och familjen några dagar. Man lär sig att uppskatta det vi har här hemma extra mycket under och efter en insats.

Vad har varit enklast att vara ifrån under insatstiden?

En av de bästa sakerna med att vara på insats tycker jag är den fulla fokuset på uppgiften och förbandet. Det har varit skönt att slippa vissa "administrativa särintressen" här hemma och istället koncentrera förbandets resurser och kraft mot operativ effekt.

Vad kommer du sakna mest nu när förbandet brutits upp och vardagen återgår till det normala?

Jag kommer sakna vår fantastiska förbandsanda, människorna och den professionalism som finns i

Mali 16. Sen var det oftast ganska behagligt med strålende sol och 35–40 grader varmt varje dag.

Om du fick skicka en sista hälsning till dina missionskollegor, vad skulle det vara då?

Jag vill framföra ett stort tack till hela Mali 16, alla anhöriga och kollegorna hemma på respektive förband. Utan Er hade denna fantastiska insats inte varit möjlig. Även om tiden i Mali är slut, så kommer du alltid vara en del av förbandet och det vi uppnått tillsammans.

Jag vill även tacka *konteramiral Ewa Skoog Haslum*, *brigadgeneral Patrik Gardesten* och *överste Adam Camél*, för att Ni genom Er personliga omtanke, Ert ledarskap och Ert förtroende, har skapat förutsättningar för vår insats och de resultat vi har uppnått. Jag vill också tacka arméstaben, som genom såväl närvaro som frånvaro, har skapat förutsättningar för uppdragstaktik.

Det har varit mitt livs hedersuppdrag att vara kontingentschef för *Mali 16*. Våra gemensamma upplevelser, erfarenheter och resultat, kommer jag för alltid stolt bära med mig.

STOLTHET, TACKSAMHET OCH SPÄND FÖRVÄNTAN PÅ VAD SOM KOMMA SKALL

AV: KN DOUGLAS HED, CHEF S2 2.AMFBAT

Lite mer än ett år har passerat sedan jag senast körde in genom grindarna på Stockholms Amfibieregemente och i skrivande stund sitter jag återigen på mitt kontor på regementet. Jag har varit åter i tjänst i några få dagar på 2.amfibiebataljonens stab efter genomförd insats i Mali. Jag har redan konstaterat att det fortfarande är lika kallt och fuktigt på Berga i mitten av februari som det var när jag lämnade. När jag återigen sitter här vid skrivbord och blickar ut över ett rätt så gråmulet Berga är det svårt att inte reflektera över året som varit, men givetvis även den framtid 2.amfbat går emot.

Nu när jag fått lite perspektiv och ser tillbaka på insats i Mali känner jag en otrolig stolthet. Jag känner mig stolt och privilegierad över att ha fått möjligheten att vara chef för det sista operativa skyttekompaniet i Mali och givetvis över vad kontingenten lyckades åstadkomma. Jag känner mig stolt över att vi som förband bevisade vår förträfflighet, inte genom ord, utan genom handling och kanske det viktigaste av allt, att *"alla soldater och officerare fick möjligheten att komma hem"* för att citera Överstelöjtnant Lennings

(CO Mali16). Att alla nu är hemma och åter i tjänst på bataljonen känns tillfredställande, framförallt ur aspekten att hela bataljonen nu är återsamlad. Jag är övertygad om att personalen som varit iväg på insats, och en längre tids ledighet, är fyllda av energi och motiverade att återigen bidra med sin kompetens i den framtid som nu stundar för bataljonen.

En ytterligare reflektion, är den aktning som jag tillsammans med flera känner för kollegorna som tjänstgjort hemma på bataljonen under det senaste året. När stora delar av förbandet tjänstgjort utomlands är det många officerare och soldater, på alla nivåer, som i vår frånvaro fyllt både ett och två par skor för att få verksamheten här hemma att fortgå. Detta har givetvis inte varit friktionsfritt. Det är därför glädjande att få komma hem till en bataljon där man fortfarande möts av skratt i fikarummet och högt tempo i verksamheten, utan att för den delen göra avkall på kvalitén. Dessa kollegor ska ha en stor eloge för det arbetet som lagts ner för att vidmakthålla bataljonens förmåga och inte minst det viktigaste av allt – förbandsandan.

Vad gäller den kommande verksamheten för bataljonen, så kan jag konstatera att förbandet har några väldigt spännande, händelserika och viktiga månader framför sig. Om bara några få veckor kommer vi som samlat förband återigen genomföra bataljonsövning, för att kort därefter delta i Försvarmaktsövning 2023 (FMÖ23). Med allt vad det innebär i det rådande säkerhetsläget.

För bataljonens räkning kan man inte nog understryka vikten av FMÖ23 och den viktiga pusselbit som övningen utgör för förbandets fortsatta utveckling mot Amfbat 2030. Vi som deltog på AURORA17 vet att FMÖ23 kommer bjuda på en stor mängd utmaningar och säkert en och annan friktion. Det positiva med det är att det kommer finnas obegränsat med möjligheter att utvecklas för både enskild soldat och för bataljonen i sin helhet. De lärdomar och erfarenheter bataljonen får under FMÖ23 kommer utgöra en viktig komponent för förbandets vidare utveckling mot 2030.

Foto: Ditte Boysen Ruge/Försvarsmakten

INTERVJU MED STÄLLFÖRETRÄDANDE REGEMENTSCHEFEN

Efter en periods frånvaro från förbandet är den tidigare krigsförbandschefen för 2. Amfibiebataljonen, överstelöjtnant Patrik Berge, nu åter tillbaka på Amf 1 och Berga. Denna gång i rollen som ställföreträdande regementschef. Vapenbröderna passade därför på att höra sig för hur han ser på sitt nya uppdrag och vad som väntar under kommande år.

Skulle du kunna inleda med att berätta lite kortfattat om din karriär?

Jag började vid KA 1 i Vaxholm som värnpliktigt plutonsbefäl vid amfibiebataljonen. Efter utbildning till yrkesofficer har det blivit många olika befattningar både här hemma och internationellt. Även om karriären tagit mig till olika platser och befattningar i Forsvarsmakten så har ändå regementet alltid varit att betrakta som hemma. Tittar man bakåt så har det blivit många år inom markstrid och huvudsakligen vid amfibieskytte. När jag lämnade regementet var jag krigsförbandschef för 2.amfibiebataljonen och nu närmast kommer jag från Högkvarteret där jag var sektionschef.

Vad var det som fick dig att välja en militär karriär?

Som person är jag en utpräglad humanist, en människomänniska, och därmed har jag en drivkraft att jobba tillsammans med människor i ett högre syfte. För mig är försvaret av Sverige och försvaret av vårt sätt att leva just ett högre syfte att jobba för.

Jag växte upp under kalla kriget. Min far var stridspilot och vårt fritidshus låg vid ett fast kustartilleribatteri. Jag kan därmed inte helt avsäga mig vare sig arv eller miljö, men att jag trivdes mycket bra under värnplikten vid KA 1 fällde avgörandet.

Hur känns det att nu åter vara tillbaka vid förbandet igen?

Det känns mer än jättebra. Det känns samtidigt utmanande att

vara med och leda förbandet i en tid av stora förändringar i ett mycket allvarligt säkerhetspolitiskt läge. I den utmanande känslan är det otroligt inspirerande att få vara en del av förbandsledningen i en tid av tillväxt och utveckling.

Hur skulle du beskriva förbandet du kommer tillbaka till?

Ett regemente som står inför stora förändringar, där tidigare strukturer måste utmanas för att skapa förutsättningar för både utveckling och tillväxt.

Vilken är den största omställningen i vardagen från tidigare tjänster?

Jag kommer närmast från Högkvarterets produktionsstab och där arbetare jag i långsiktiga processer. Förvisso viktiga arbetsuppgifter men jag saknade att se konkreta resultat och effekter i verkligheten. Inom de mandat jag har från min chef här på regementet kan jag både se och i det närmaste känna resultat och effekter av egna beslut i den praktiska förbandsverksamheten.

Vad tar du med dig ifrån tidigare tjänster in i din nya roll som ställföreträdande regementschef?

Som myndighet är Forsvarsmakten styrd av ett stort antal förvaltningsmässiga lagar och regler. Vi ska givetvis följa dessa, men man måste alltid hålla fokus på att vårt uppdrag i slutändan går ut på att genomföra väpnad strid. Håller

man inte detta fokus riskerar man att bli en ineffektiv byråkrat. Den byråkratfällan tänker jag aldrig kliva i.

Vad ser du mest fram emot i din befattning som ställföreträdande regementschef?

Att få vara ute mycket i verkligheten och åter få arbeta i den förbandskultur jag så mycket uppskattar. Jag ser med tillförsikt fram emot att vara med och leda en viktig tillväxt i denna oroliga tid. Att dagligen få möta regementets personal och värnpliktiga och dess fantastiska amfibieenergi och initiativkraft är inspirerande. Att åter få känna kruttrök från granatgevären på Korsöhals och förtöja en stridsbåt på Yttre Hamnskår är för mig en tjänsteförmån som är svårslagen.

Vad tror du kommer bli din största utmaning framöver och nyckeln till din och förbandets framgång?

Den största utmaningen är att få personalen att räcka till och att balansera personalens höga ambition i alla våra viktiga uppgifter. Det är mycket som ska åstadkommas på relativt kort tid. En avgörande nyckel är att just hantera personalens höga ambition. Det genom att tillse att målsättningarna i verksamheten hålls rimliga i relation med tillgängliga resurser. Vi kan inte räkna med att Rysslands brutala krig i Ukraina får ett snabbt och lyckligt slut, vi måste vara ut hålliga och därmed arbeta klokt.

Vad är bra ledarskap för dig? Hur vill du sätta din prägel på verksamhet framöver?

Betydelsen av tillit tycker jag är fundamentalt i ledarskapet. Ordet tillit är också en palindrom, alltså ett ord som kan läsas åt båda hållen. Så är det också med tillit i ledarskapet. I väpnad strid är tillit från underställd till sin chef lika viktig som att chefen har tillit till sina underställda. Att utveckla och vårda tillit i förband är därför för mig bra ledarskap. Tillit måste förtjänas, det är inget som kan befallas. Således vill jag tillsammans med medarbetarna på regementet vårda och utveckla en ledarskapskultur som bygger på tillit.

Mycket har ju hänt i närområdet på kort tid i och med kriget i Ukraina. Hur skulle du säga att det påverkar er i vardagen? Både mentalt och verksamhetsmässigt.

Det är ett stort allvar över all verksamhet vi genomför. Hög beredskap balanseras i vardagen med förutsättningar för långsiktig tillväxt och utveckling. Det går inte att välja bort det ena före det andra.

Försvarmakten står ju inför en stor upprustning och omställning i och med resan mot ett Nato-medlemskap. Marinen ska växa, inte minst på Haninge Garnison. Hur ser du på den tid som du och förbandet nu går till mötes?

Stockholms amfibieregemente och förbanden vid Haninge garnison har stora förutsättningar att tillväxa. För amfibieförband och marina basförband utgör Berga en bra bas och våra ytterförläggningar med skjut- och övningsplatser i skärgården är för ändamålet utom-

ordentliga. Skärgårdsoldater utbildas och tränas bäst ute i skärgården och inte på kaserngården. Vår infrastruktur på platser som Utö, Väddö, Korsö och Söderarm och Mällsten medger detta i allra högsta grad och dessa platser ska fortsätta utvecklas.

Vad skulle du säga är era största utmaningar och vad behöver ni fokusera på för att ta er an och förbi dessa på ett bra sätt?

På förbandsnivån är hela Försvarmakten tekniskt och taktiskt relativt väl Nato-anpassad sedan en lång tid. Marinen med amfibiekåren är inget undantag i detta, tvärt om. Sveriges bidrag in i Nato är på många sätt viktigt och vi måste förstå att amfibieförmåga i Nato-kontexten är en mycket exklusiv och efterfrågad kompetens. Att hantera övergången mellan hav och land som våra amfibieförband kan göra är i många stycken unikt. Vi kan därför vara säkra på att vårt bidrag in i Nato kommer att göra Nato starkare.

Den största utmaningen ligger sannolikt i det kulturella när vi blir integrerade i Nato. I vårt DNA ligger alliansfrihet och historiskt även neutralitet. Samarbetet med Nato är nu historia, nu ska vi integrera oss fullt ut. Detta gäller dock inte bara regementet, det gäller hela det svenska samhället.

Vad ser du mest fram emot nu under året och varför?

Det är mycket jag ser fram emot, men jag får välja ut några delar. Jag ser fram emot att regementets basbataljon etableras i höst samt utvecklingen av vår militära marinbas. Äntligen stärks marinens taktiska logistikförmåga med robustare förutsättningar att skapa uthållighet

för våra verkansförband. Regementet lämnar nu en tid som enbart en produktionsorganisation och får en tydlig roll som krigsförband.

I övningsperspektivet ser jag fram emot att under vårens försvarsmaktsövning vara övningsledare för den svensk-finska amfibiestridgruppen, samt under hösten den utvecklade övningsverksamheten tillsammans med amerikanska marinkåren. Att strida nära eller integrerat med våra snart allierade är det nya normala för regementets förband.

Vad tänker du om relationen mellan förbandet och vapenbröderna? På vilket sätt tror du föreningen kan fylla en funktion i utvecklingen av morgondagens amfibieförband?

Som jag ser det är vår goda förbandskultur tätt knuten till vår historia. Vapenbröderna utgör en viktig länk mellan regementets historia och dagens förband. Vapenbröderna erbjuder ett forum som kan stödja överbyggnad av hårt förvärvade erfarenheter från en generation till en annan.

Om du fick skicka med en uppmaning till vapenbrödernas medlemmar, vad som helsts, vad skulle det vara då?

Var stolta för ert bidrag till förbandet, stå alltid rakryggade med vetskapen att ni på olika sätt bidragit till att göra regementet och våra nuvarande och framtida krigsförband farliga för fienden. Det som nu utvecklas in i framtiden bygger på tidigare generationers mödor.

När möjlighet finns att delta i verksamhet tillsammans där olika generationer vapenbröder möts – delta!

AMFIBIEFÖRBANDENS UTVECKLING

Simon Swiecicki är Krigsförbandsansvarig på Marinstaben sedan 2020 för tydförbanden amfibiebataljon och bevakningsbåtkompaniet. I den här artikeln berättar han mer om vad som väntar amfibieförbanden i framtiden.

Vår miljö och omvärlden

Amfibiestrid kräver särskilt utbildad personal och särskilt framtagen materiel för dessa uppgifter. Därtill krävs metoder och koncept för kontroll av vår unika kust- och skärgårdsterräng som passar in i Försvarmaktens koncept för försvar av riket. Dessa antas utgöra strategiskt viktiga områden i en östersjöregion som saknar strategiskt djup. Teknikutveckling i alla domäner har skapat nya militära problem och sänkt havets en gång naturliga tröskel till att enbart utgöra ett medium bland alla andra att bemästra. Den tilltänkta mot-

ståndarens kapacitet har ökat även om anfallskriget mot Ukraina har tårt på förmåga att bedriva operationer i vårt närområde för tillfället. Den långsiktiga ryska ambitionen har gått från eventuellt hotfull till solklart aggressiv.

Den ryska doktrinen har förändrats i och med kuststaternas allt mer utbyggda förmåga att på avstånd hindra en motståndare att uppträda i ett geografiskt område, även kallat Anti-Access/Area Denial (A2AD). Den traditionella landstigningen med brohuvud som togs med stora truppmassor understödda av främst

fartygsartilleri är under förändring mot att genomföras på fler platser närmre slutmålet med mindre förband understödda av en kombination av landstigningsfarkoster, helikopter samt flyg. Detta ställer krav på utveckling av vår förmåga att möta dessa hot i de domäner de uppträder i.

Vårt arv

Sveriges kuster och skärgårdsområden har från 1950-talets försök med kustjägarförband till dagens amfibiebataljoner drivit på utveckling av unika förband med unika metoder.

Dessa förband utvecklade materiel i omgångar med ett crescendo i skapandet av Amfibiebataljon 95. I den utvecklingen utvecklades och sammanfördes en stor mängd materiel som är i bruk än i dag med bland annat stridsbåt 90 i olika roller, robot 17 och minsystem 9. På grupp-nivån introducerades ett antal system som blev normsättande i Försvarsmakten så som tung kulspruta m/88, granatspruta, KSP90, granattillsats m203 och mörkerhjälpmedel. Amfbat 95 var en innovation som blev ett mycket modernt och slagkraftigt förband.

I mitten av 2010-talet fattades beslut om att se över amfibieförbandskonceptet genom att starta en studie med fokus på att möta det uppdaterade militära problemet med att tränga igenom allt mer effektiva motmedelssystem och anpassa förmågan till vår verklighet i form av relativ fåtalighet och den åldrande system- och materiel-parken som i vissa fall började närma sig 30-årsstreck.

Resultatet blev ett antal optioner och designval där *dåvarande marinchefkonteramiral Jens Nyqvist* valde att utveckla den sjörörliga

amfibiebataljonen. Detta kan tyckas vara en onödig formulering att prata om *”sjörörliga amfibiebataljoner”* men vid tidpunkten var rikets enda amfibiebataljon formellt en *”manöverbataljon med amfibisk tilläggsförmåga”* eller den *”8:e manöverbataljonen”* i och med ett beslut 2014 – övriga sju fanns i armén. Men med detta beslut befästes amfibiebataljonens framtida utveckling som ett marint förband med dess unika förmågor.

Vår framtid

Projekt-namnet för typförbandets utveckling är Amfbat 2030. Förutom nya förmågor möter vi fåtaligheten med att inledningsvis återupprätta 5.amfibiebataljon på det återuppståndna Älvsborg amfibieregemente i Göteborg. Utöver ett strategiskt viktigt område erbjuder Göteborg goda produktionsförutsättningar för amfibieförband. 2.amfibiebataljonen i Haninge vidmakthålls om än med ny organisation i syfte att möta de framtida förmågorna. I ÖBs militära råd som delgavs regeringen i november 2022 föreslås ytterligare amfibieförband men beslut är ej taget.

Amfbat 2030 kommer möta motståndaren i alla dimensioner med kombinerade vapen. De system som väljs kommer stödja en taktik där spridning av förbandet är en viktig skyddsåtgärd samt att vapensystemens räckvidder kommer att öka i syfte att undvika bli gripbar för motståndarens verkanssystem. En stor förändring blir att vi får fler ombordmonterade system vilket gör att vi ska kunna ha hög eldberedskap under gång som gör att den taktiska tillgängligheten ökar markant. Förmågan till markstrid kommer fortsättningsvis vara god. Först ut av de nya systemen är en ny stridsbåt med integrerad granatkastare. FMV ligger i skrivande stund i slutförhandlingar med leverantörer. Kartbilden beskriver fördelarna med ett ombordmonterat system – i detta fall GRK.

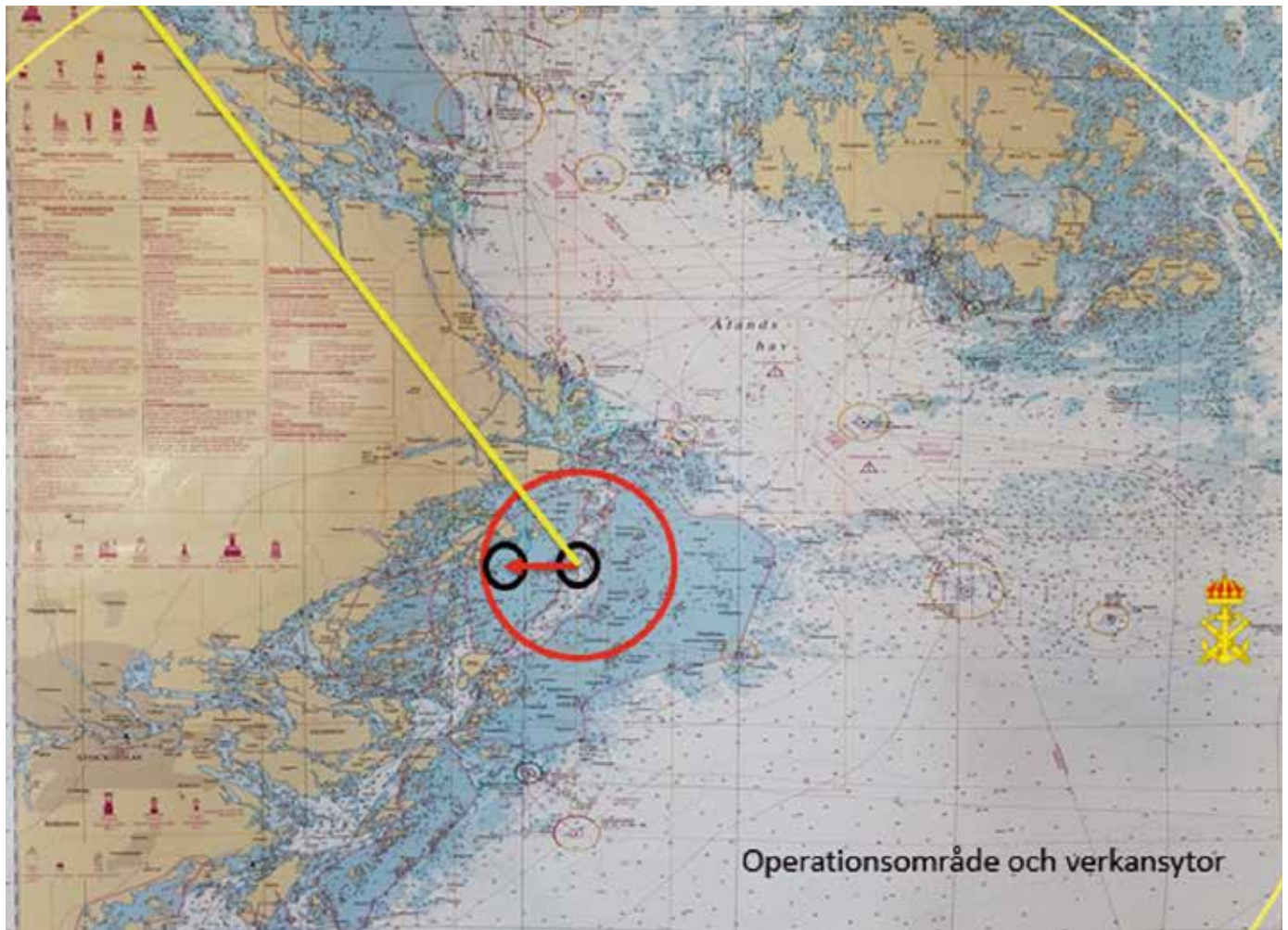
Införandet av fler flygande system för eldledning, spaning och verkan i form av drönare av olika slag gör att de moderniserade amfibieförbanden kan täcka större ytor, få en bättre lägesuppfattning och minska röjande transportrörelser för att kunna påverka en motståndare.

Foto: Maja Hansson/Försvarsmakten

Foto: Maja Hansson/Försvarsmakten

Detta ställer krav på ledningsförmåga, redundant sensorkedja för målgenerering och en förstärkt ut hållighet. Hela båtparken kommer under perioden att omsättas eller livstidförlängas för att möta de nya kraven.

Med denna utveckling kommer också ökade möjligheter för gemensam och federerad strid. Detta är bra ur ett marint och nationellt perspektiv. Ett Nato-medlemskap kommer med nya krav på förbandet men också möjligheter. Att kunna nyttja varandras sensorer, verkansdelar och ta del av gemensam information kommer öka möjligheten att exempelvis uppträda dolt, verka på större avstånd och motverka en fragmenterad lägesbild. En ökad interoperabilitet ökar tempot i striden och skapar nya militära problem för motståndaren.

Det är en omfattande och välbehövlig modernisering som amfibieförbanden står inför. Ett idag slagkraftigt förband blir än mer farligt för vår motståndare imorgon. Kraven på officerare och soldater kommer öka när variablerna ökar i kust- och skärgårdsstriden. Nyckeln blir, som det alltid varit för amfibieförbanden, en välutbildad och motiverad soldat.

Allmänna fördelar med ombordmontering;

- kan verka vid förflyttning med hög eldbereidskap
- är inte begränsad till ett antal grupperingsplatser och därför underlättar spridning eller kraftsamling
- möjliggör större stridsdelar än grupper

Ombordmonterings inverkan på den taktiska tillgängligheten för 12 cm GRK:

Under samma tid som det tar att omgruppera det dragna systemet en sträcka av 13 km (som här på bilden) hinner ett ombordmonterat system förflytta sig 81 km med en plattform som framförs i 37 knop. Svarta ringar återspeglar 75 % av Dmax för 12 cm GRK. Röd ring representerar taktisk tillgänglighet till det dragna systemet vid tidpunkten T=127 min. Gul ring (knappt synlig) representerar taktisk tillgänglighet till det ombordmonterat systemet vid samma tidpunkt.

KVARTERMÄSTARE – DÅ OCH NU

AV: JONAS RYDIN

”1014 Rydin!!”.

Fänriken Torkelsson spände ögonen i mig.

”På måndag skall Ni inställa Er på Marinens Intendentursskola i Karlskrona för att påbörja Er utbildning till Kvartermästare”.

Efter 7 veckors grundträning som Amfibieplutonsbefäl på KA1 i Vaxholm skulle respektive rekryt påbörja sin specialistutbildning. Inom Amfibiebataljonen fanns det då befattningar inom GRK, Robot, Min, tekniker och kokgruppchef, samt kvartermästare. De två sistnämnda utbildades på KA2 i Rosenholm utanför Karlskrona. Jag blev aningen besviken då jag hade tänkt mig en mer stridande befattning, men ibland får man inte välja. Trösten var att kamraterna *Cardelius* och *Althini* även var uttagna. Det gjorde saken lite bättre.

Väl nere i Karlskrona anslöt samtliga kvartermästare från kustartilleriets alla regementen. KA1 Vaxholm, KA2 Karlskrona, KA3 Fårösund, KA4 Göteborg, samt KA5 Härnösand. Första dagen i klassrummet slog det mig att jag nog inte fattade vad en *kvartermästare* skulle göra. Typ fixa käk och ammunition? Det visade vara en hel del fler områden.

Gemensamt var att alla dessa områden slutade med *”tjänst”*. Ammunitionstjänst, drivmedelstjänst, fältposttjänst, vattentjänst, dödttjänst, sjukvårdstjänst, kassatjänst, personaltjänst osv. Dagarna var långa och ofta i skolbänken. Jag kan än idag erinra mig hur jag fick lära mig hantera förbandets fältposttjänst så att soldaterna

i fält kunde ha kontakt med sina nära och kära långt innan dagens e-mailtjänst.

Allt gjordes manuellt och vi fick utbildning på allt ifrån att rena vatten till att räkna på hur mycket drivmedel som krävdes för att flytta ett förband, både till land och till sjöss. Givetvis så ingick ordinarie utbildningar på olika vapensystem och dygnet i fält skulle göras. Jag kan särskilt komma ihåg en fältvecka i snöslask i skogarna i Blekinge då vi tillsammans med kokgruppcheferna skulle öva att bygga förläggning med kok. Inte nog med att man fick baxa med tält 12, men nu även hela kokets tält, vagnar och utrusning. Roligast var när ordern kom om omgruppering klockan 2 på natten, på tid. Snö och slask till trots.

5 månader i Karlskrona gick snabbt, och rätt vad det var så var vi på väg tillbaka till Stockholm och KA1. Vi som tillhörde Amfibiebataljonen fördelades ut mellan kompanierna. Stabskomp, Amfkomp. GRK samt 2 KJ Kompanier. Jag hamnade på Amfibiekompaniet som på den tiden bestod av stabspluton, trosspluton, robotpluton samt minpluton. Total var vi 141 soldater. Som kvartermästare var jag tillika

stf Trossplutonschef, men eftersom majoriteten av min pluton, trossplutonen, var pliktade så tillhörde jag stabsplutonen över tid. Vi *kvartermästare* kom att fortsätta vår utbildning fast mer inriktat på vårt förbands behov. Vår ledsagare under dessa moment var *Kaptenen Michael Moberg* som med stort kunnande och glimten i ögat förklarade för oss om *kvartermästarens* betydelse för förbandet. Allt från mobiliseringsövningar till att förstå hur det bäst förflyttades minor till en stridsbåt till havs. Ofta tillsammans med andra övningar specifika för amfibiesystemet, såsom landstigningar, fällningar, utbildning i strid och olika vapensystem.

Under våren påbörjades övningarna mer och mer i tillämpad miljö och vårt kompani förflyttades ut i skärgården. Framförallt vid Söderhamn, på Korsö och Utö, men många andra öar fick besök av oss också.

Att hantera logistiken är *kvartermästarens* främsta uppgift, för utan mat, vatten och ammunition, ingen strid. Att sätta sig in i och förstå förloppet och på förhand planera försörjningen är det som blir avgörande. Det spelar ingen roll hur bra kulspruteskytt, robotman eller kompanichef man är, för utan

Foto: Jonas Rydin

Foto: Jonas Rydin

resurser ingen verkan. Under den här tiden hade Trossplutonen på Amfibiekompaniet en Stridsbåt 90 H, en Stridsbåt 90 E för sjukvårdstransport samt favoriten, en sloda. Denna sloda drogs efter stridsbåten och där förvarades främst mat och kok. Problemet var att tampen till slodan ofta hade egenskapen att gå av, så vi fick i tid och otid gå ut och skarva eller byta den förbaskade tampen.

Utmaningen för *kvartermästaren* var att hela tiden förstå förbandet uppgift under strid och förstå behovet av försörjning av mat, vatten och ammunition, men även hur sårade skulle transporteras. Att t ex försörja en belysargrupp som grupperat på en enslig ö kunde ta timmar då det skulle ske taktiskt och med minimal risk för upptäckt.

Vår slutövning skedde i september 1994 i området runt Västervik. Övningen var av FMÖ-karaktär och omfattade även armén, flygvapnet och flottan. Om inte minnet sviker mig så har jag för mig att 2 st J32 Lanser agerade B-styrka. Övningen var väldigt intensiv, och för mig själv väldigt rolig då jag för första gången hade en hel pluton bestående av pliktad personal att hantera. Väl nere i Västervik så inventerade vår pliktade kokgruppchef råvarorna och kom fram till att vi omgående behövde söka upp närmsta mataffär för vissa kompletteringar. Som *kvartermästare* hade jag ett kuvert med kontanter

för just dessa stödköp och vi tog G-båten till närmsta brygga där vi övertalade en lokal förmåga att köra oss till närmsta affär. Där inhandlades kryddor och annat viktigt som kokgruppchefen ansåg saknades. På väg tillbaka inhandlades även 2 flaskor vin, inte för att dricka utan för att användas till matlagningen. Kan tilläggas att jag som 20-åring inte riktigt visste hur jag skulle hantera denna påstridiga "gubbe" runt 30 år, men det kändes att vi var på rätt väg.

För mig var övningen ganska tuff då jag främst inte fick sova. Försörjningen pågick hela tiden, vare sig strid eller ej. Vid ett tillfälle då jag hade jobbat ikapp och hoppades på några lugna minuter, dök några blågula höjdare från Intendentur-skolan upp. Dom frågade efter *Kvartermästaren* och jag gav mig till känna. "Jo, nu är det så att det ligger 4 döda individer bakom kullen där. Vi vill att du upprättar en dödsrapport". Suck och stön tänkte jag, men det är bara att göra. Jag hoppas ingen förväntar sig att jag går in i detaljerna om just dödsrapporten, men det är stökigt administrativt och en jäkla massa blanketter måste fyllas i.

När rapporten var klar och godkänd så gick jag tillbaka för att få mig en lägesbild och gick även förbi koket. Vid det här laget var det vida känt inom förbandet att vi hade en riktig proffskock hos oss, så vid varje lunch och middag så svärnade blågula runt koket i hopp om att få

lite överbliven mat. Den tidens dygnsportioner där höjdpunkten var frystorkat dillkött fick det inte att vattnas i munnen. Chefen för den blågula styrkan, som precis mästrat mig hur den perfekta dödtjänstrapporten ska se ut, frågade mig nu om det fanns mat över till dom. Jag hänvisade givetvis till vår kokgruppchef som precis avsmakade en köttgryta. Han tittade upp från grytan och på de blågula befälen och sa först ingenting utan bara tittade på dom, sen tittade han sig omkring och sa "den där potatisen ska skalas tillsammans med dom morötterna" pekades med sopp-sleven i riktning mot två säckar innehållandes morötter respektive potatis. Sen vände han sig om och gick. Befälen blev först aningen förvirrade men jag hjälpte dom genom att förklara att dom fick mat om potatisen och morötterna blev skalade. Synen då dessa två satt på varsin sten och skalade morötter och potatis kommer jag aldrig glömma, men dom fick mat och var mycket glada över det.

Tyvärr överskuggades det roliga i övningen med Estonias förlisning. Jag minns att vi var några som sov under bar himmel på stridsbåtens motorluckor. Genom maskeringsnätet kunde än stjärnklar himmel skådas. Rätt som det var blev det ett jäkla liv på våra radiosystem. Det gick inte att urskilja vad som sades då luckorna till förarhytten var stängda, men något var fel. Vi låg en stund och spekulerade vad som hänt när en HKP4 plötsligt flög över oss i riktning österut. Vi förstod att det var någon typ av olycka till havs, men inte förens nästkommande dag förstod vi omfattningen. Fruktansvärt.

Efter drygt 15 månader var det dags för muck. Jag var vid detta lag mycket trött på det militära och sökte vare sig YO, RO eller som FN soldat till det pågående kriget i Bosnien. Dags att vara civil.

Jag har haft en rätt rörig yrkeskarriär, men efter många olika

högskolestudier har jag idag hittat rätt. Idag jobbar jag som egenföretagare med i huvudsak olika typer av investeringar och med ett antal styrelseuppdrag. Jag kunde inte hålla mig helt från det militära utan gick med i Hemvärnet 1999 och var skyttegruppchef fram till 2010 då jag hoppade av p g a familj och mer fokus på jobbet. Jag brukade ofta sakna förbandet, Amfibiebataljonen och har alltid känt en stolthet att få tillhöra en av *Thorleifs* välsignade soldater.

2017 läste jag att det skulle vara regementsdag på Berga och jag tänkte att jag tar med mig barnen och åker dit. Det var en fröjd att återigen slå huvudet i taket i stridsbåten och luta sig tillbaka i de gröna stolarna där många timmar spenderats. När jag kliver av stridsbåten så springer jag rakt in i den *dåvarande Bataljonschefen, Fredrik Herlitz*, som jag gjorde värnplikten med. Det var kul att se honom igen och jag insåg att han hade kommit några steg längre i den militära karriären än en själv. Vi småpratade lite och jag sa att jag saknade förbandet och ångrar att jag inte gjort RO. *Herlitz* sa då att jag var välkommen tillbaka. Det fanns en relativt ny form som kallades för T, tidvis tjänstgörande. Det lät ju helt fantastiskt tänkte jag, men är jag inte för gammal? Svaret blev att bara du klarar alla tester och säkerhetsprövningen så är du välkommen.

Sagt och gjort, efter avklarade och godkända tester så fick jag ett brev att jag var välkommen. Dock så hade jag blivit degraderad från min värnpliktsgrad som Sergeant ner till Menig av första klassen. Eftersom jag dessutom hade utbildning på understödsvapen så hamnade jag på understödsgruppen, bärandes i KSP58. Jag tror att alla ni som läser detta, och som någon gång fått gå loss med en KSP58, förstår att jag var rätt nöjd. Mina vänner tyckte jag var aningen knäpp, men jag var hemma igen.

Tyvär så visade det sig efter bara ett par år att det verkade som om T skulle läggas ner och jag tyckte det var väldigt sorgligt. Jag höll mig kvar så gott jag kunde och hjälpte även till utanför ordinarie tjänstgöring med blandade administrativa uppgifter. Sen kom 24 februari 2022. Över en natt förändras allt. Den nya kompanichefen ringde och ville träffas. Jag åkte ner och fick frågan om jag ville hjälpa till och bygga upp en ny T förmåga. Mitt svar var självklart. Det skulle bli tufft då många av kompaniets T personal hade slutat eller tagit annan anställning. Vi skulle behöva rekrytera över 100 personer på bara några månader. Allt skulle fixas, materiel, personal, lokaler och... administrativ hantering i PRIO. Men, vi körde på och lyckades och en dag fick jag frågan om att bli kompaniets *kvartermästare*.

Rollen som *kvartermästare* idag skiljer sig från förr. Mycket tack vare bättre informationsflöden via IT baserat stöd och bättre kommunikations/radio utrustning, vilket möjliggör en bättre aktuell lägesbild för att hantera underhåll och sjukvårdskedjan. Mängden av information kan stundtals vara krävande då det kräver bättre förmåga att prioritera de resurser som finns till hands. Ska en allvarlig skada gå före en ammunitionstransport om samma transportförmåga efterfrågas.

I förbandet övar vi konstant, varvat med skarpa uppgifter, både nationellt och internationellt. 2022 la jag ca 8 veckor på förbandet och det blir nog liknande 2023. Idag är det åter stort fokus på T-förmågan och vi rekryterar stadigt mer personal för att säkerställa att vi kan lösa vår uppgift på ett föredömligt sätt. Det känns dessutom extra bra att jag kan damma av mina gamla kunskaper och på så sätt tillgodose kompaniets försörjningskrav.

Förutom mitt liv som entreprenör och investerare samt *kvartermästare* inom amfibiesystemet så har jag under större delen av kriget i Ukraina engagerat mig i att stötta soldaterna vid fronten. Detta genom att samla in pengar, köpa in utrustning samt jobba med ett antal individer som tillser så materielen når direkt till fronten. Tusentals *tourner*, första förband, 50 000 portioner mat, väskor, tröjor, filtar, drönare, sikten och mycket mycket mer. Jag ser att min *kvartermästare* roll hjälper mig att ta fram, fördela och distribuera den materiel som efterfrågas. Det viktiga i detta är att inse att ingen kan göra allt, men tillsammans gör vi mycket. Nu ser jag fram emot FMÖ23 och hoppas att kriget i Ukraina tar slut.

Som avslutning delar jag ett par väl valda ord från *Michael Moberg: Pessimisten ser en svårighet i varje uppgift. Optimisten ser en uppgift i varje svårighet. En KVM på amfbat är en född fixare och optimist!*

Foto: Jonas Rydén

RAPPORT FRÅN FÄSTNINGSMUSEET

AV: ERIK HIMMELSTRAND, CHEF VAXHOLMS FÄSTNINGS MUSEUM

I förra årets juninummer beskrev jag hur Coronapandemin menligt hade påverkat museets ekonomi, eftersom antalet besökare störtök under denna period. Tyvärr kan jag konstatera att situationen för museet fortfarande är mycket kärv. Sedan museet lyftes ur Försvarmakten år 2010 har vårt statliga verksamhetsbidrag endast justerats vid ett enda tillfälle, nämligen år 2012. Sedan dess har bidraget varit oförändrat i elva år. Under flera år kunde vi parera detta ekonomiskt, genom satsningar på utåtriktade aktiviteter och nya utställningar som dragit mer och mer publik. Vi har också under åren arbetat hårt med och lyckats få in externa medel genom sponsring och bidrag från olika företag och stiftelser. Men för närvarande gungar verksamheten med näsan precis över vattenlinjen. Så allt stöd museet kan få genom bidrag, besök och genom köp i vår butik är verkligen uppskattat.

Men, vi kämpar på och trots det höga ränteläget och den höga inflationen så får vi många förfrågningar om kommande besök, och även detta år kommer vi att genomföra en del riktigt roliga och intressanta aktiviteter. Det mest spännande evenemanget för de lite mer

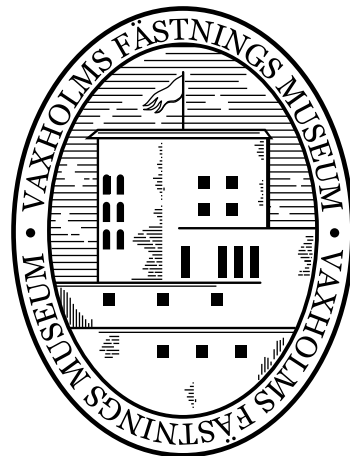
vuxna barnen och dess föräldrar, drar i gång *lördagen den 8 juli* med ett evenemang som vi kallar det *"Kalla krigets fordon"*.

I likhet med förra årets *"WWII dag"* om det andra världskriget, så kommer borggården denna gång att fyllas med terrängbilar och motorcyklar från åren 1946 till 1991. Museet kommer även att genomföra visningar på Rindö redutt och Oscar-Fredriksborgs fort.

De som inte besökt fotoutställningen *"Vaxholm och fästningen"* som byggdes upp inför Marinens 500-års jubileum förra året, kan passa på att se denna även under detta år. Förhoppningsvis kommer vi även att kunna bygga upp en intressant utställning på temat *"Djur i krig"* inför sommaren.

En utställning om de djur som upplevt och deltagit på olika sätt i människans krig. I utställningen ingår även en film som vi producerar själva och som innehåller ett unikt dokumentärhistoriskt bildmaterial. Utställningen stöds ekonomiskt av Riksantikvarieämbetet och *Petra Lundbergs fond* men projektet vilar fortfarande på skakig ekonomisk grund, eftersom vi i mars månad när detta skrivs, fortfarande saknar runt 20 000 kronor för att förverkliga projektet.

Annat som det blir skäl att återkomma till i kommande nummer är att vår vänförening, *Vaxholms Fästnings Musei Vänner* fyller 60 år sedan bildandet 1963. Tillsammans med vänföreningen ger museet varje år ut en bok med historiska artiklar om skärgårdens försvar. Detta år kommer boken att handla om de militära verksamheter som bedrivits på den västra delen av Rindö.

MISSA INTE FÖLJANDE EVENEMANG I SOMMAR

- 10 juni** Vaxholms Fästnings Musei Vänner fyller 60 år. Årsmöte på Vaxholms Kastell.
- 18 juni** Konst och historia på Rindö redutt. Öppna ateljéer och hembakat fikabröd.
- 8 juli** *"Kalla krigets fordon"*. Terrängbilar, MC och utrustning från tiden.
- 15 juli** Oscar-Fredriksborgs fort. Historia och chans att se en anläggning som oftast är låst.

För mer information, besök: www.vaxholmsfastning.se

VAPENBRÖDERNA

Kamratföreningen Vapenbröderna är Stockholms amfibieregementes kamratförening. Föreningen ger ut tidningen Borg-Skum fyra gånger per år. Mer information om föreningen finns på vår hemsida

www.vapenbroderna.se

Följ oss även på facebook och Instagram
vapenbroderna1899@gmail.com

Föreningens adress och tel:

Tommy Aasa
Ekoxevägen 9, 18438 Åkersberga
Tel: 076 164 29 19

Skattmästarens adress och tfn:

Marie Wall
Klippgatan 16C Lgh 1605 · 171 47 Solna
Mobil 070 886 50 25
evmavi03@gmail.com

Årsavgift:

200 kr
Familjemedlem 100 kr

Bankgiro:

473-0537

Swish:

12 34 35 29 28

STYRELSE

Ordförande:

Hans Granlund

1. vice ordförande/tillika klubbmästare:

Staffan Vestin

2. vice ordförande

Örjan Möller

Veteran- och anhörigsamordnare:

Staffan Vestin

Övriga styrelseledamöter:

Tommy Aasa, Marie Wall, Carl von Gerber, Lars Inge Pettersson, Per Brännhammar, Magnus de Jong, Leif Eriksson, Patrik Holmlin, Sven-Åke Wikström, Hans-Jochen Seifert, Jan Fredriksson, Victor Persson

Suppleanter:

Peter Thomelius, Peter Brynger

Revisorer:

Håkan Söderlind, Rickard Askstedt

Revisorssuppleant:

Christer Sandström

Vapenbrödernas Valberedning:

Göran Mattson, Anders Boman,
Fredrich Sperling

REDAKTION

Redaktör tillika ansvarig utgivare:

Victor Persson
Mobil 0708 66 73 00

Redaktionsmedlem:

Carl von Gerber
Mobil 073 181 48 87
red@vapenbroderna.se

Utgivning:

Fyra nummer per år

Layout:

ANV Grafiska AB
Mobil 070 781 86 04
gunilla@anv.se

Tryckeri:

Tryckeri AB Orion

Scanna QR-koden för ansökan om medlemskap

**Adressändring
meddelas skattmästaren**